

Cảnh quan đô thị ở Montréal

theo như dự kiến trong sơ đồ quy hoạch đô thị

Để đảm bảo chất lượng cảnh quan đô thị, chính quyền thành phố xác định 5 mục tiêu :

- 1** – Phát huy giá trị của những yếu tố tạo bản sắc của cảnh quan, trong đó có đồi Mont Royal và nét đặc trưng của thành phố đảo.
- 2** – Tạo thuận lợi cho một phong cách kiến trúc có chất lượng cao và củng cố không gian xây dựng hài hoà với đặc điểm của từng khu vực.
- 3** – Phát huy giá trị của không gian công cộng với một phương thức quy hoạch hài hoà các đường phố và những nơi công cộng khác.
- 4** – Nâng cao việc lồng ghép các công trình hạ tầng giao thông quy mô lớn vào cảnh quan đô thị.
- 5** – Đảm bảo việc bảo tồn và phát huy giá trị của các di sản (xây dựng, thiên nhiên, khảo cổ).

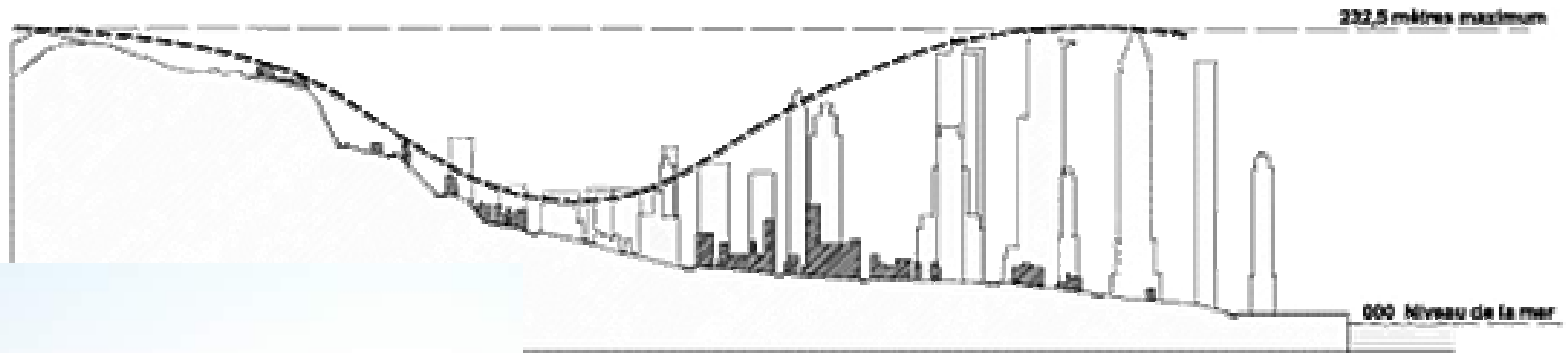
1

Phát huy giá trị của những yếu tố tạo bản sắc cảnh quan

trong đó có đồi Mont Royal và nét đặc trưng của thành phố đảo

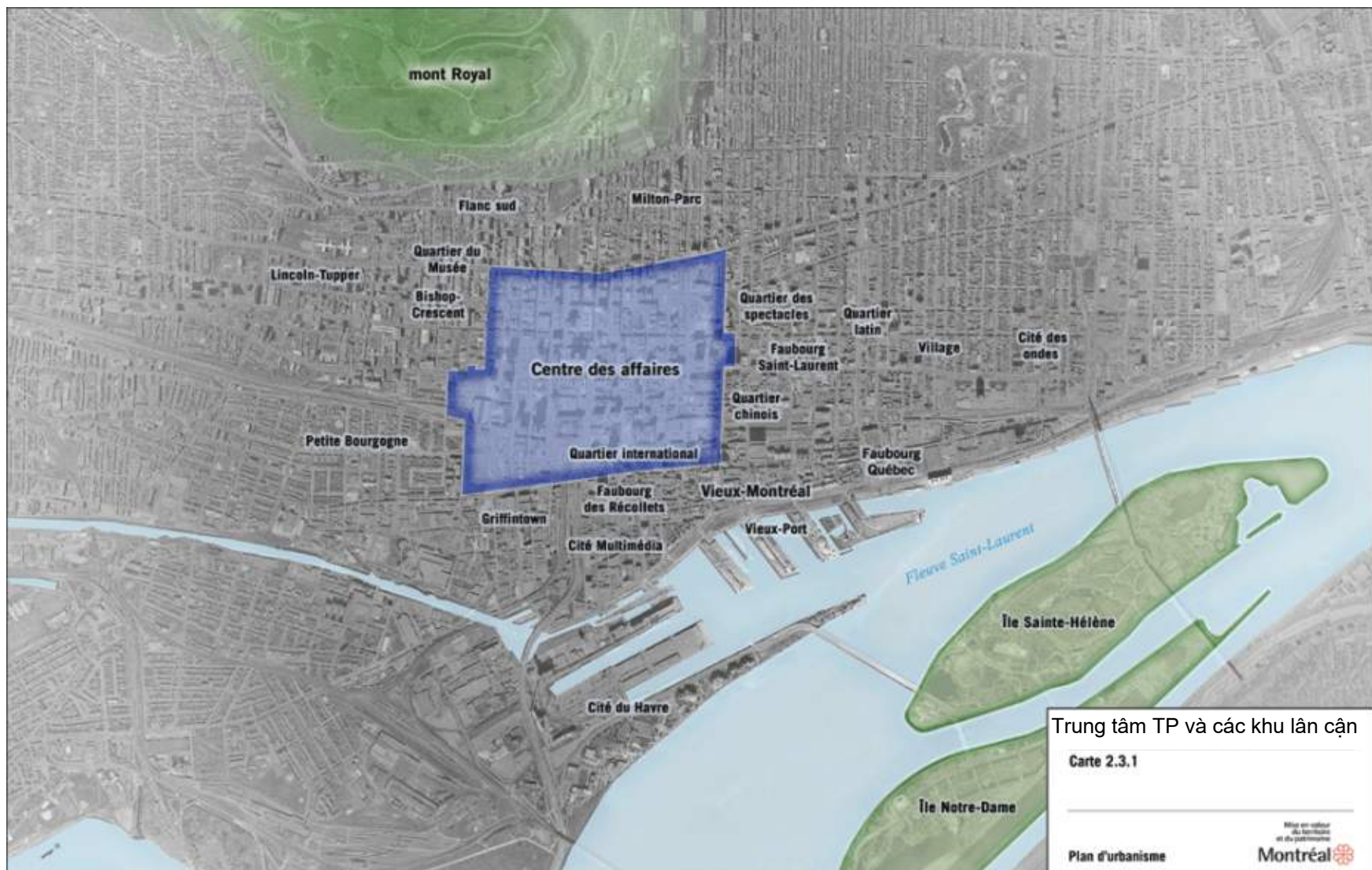
Gìn giữ nét đặc trưng của đồi Mont Royal và vị thế của đồi trong cảnh quan đô thị

Làm thế nào để phát huy giá trị của toàn bộ các mối liên hệ về thị giác cũng như vật thể giữa quả đồi, trung tâm thương mại, không gian đô thị và các dòng sông xung quanh ?

232 m : chiều cao được phép tối đa

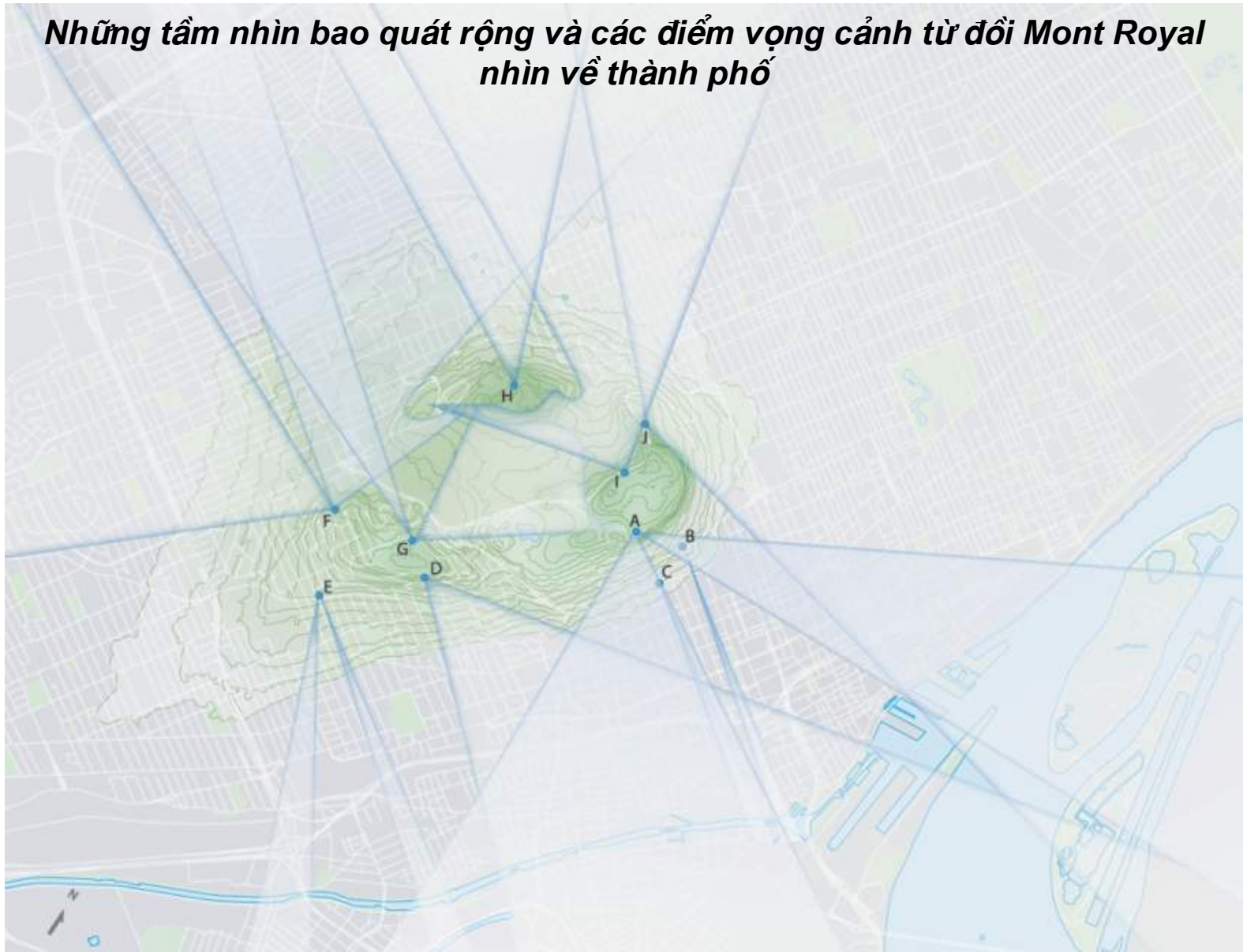
Trung tâm TP và các khu lân cận

Carte 2.3.1

Plan d'urbanisme

Mise en valeur du territoire et du patrimoine

Những tầm nhìn bao quát rộng và các điểm vọng cảnh từ đồi Mont Royal nhìn về thành phố

Những tầm nhìn bao quát rộng và các điểm vọng cảnh từ thành phố nhìn về phía đồi Mont Royal

Các biện pháp

- Quy định vị trí và chiều cao của các công trình xây dựng.
- Bảo vệ và phát huy giá trị của các tầm nhìn bao quát rộng và các điểm vọng cảnh từ trên đồi và về phía đồi.
- Quản lý chặt chẽ những công trình được thực hiện trên đồi Mont Royal.
- Nâng cao khả năng tiếp cận của người đi bộ và xe đạp.

Khẳng định nét đặc trưng của thành phố đảo Montréal và phát huy giá trị của các tuyến đường ven sông.

Làm thế nào để phát huy giá trị của 270 km bờ sông để góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống tại Montréal theo hướng tạo khả năng tiếp cận theo kiểu vịnh cảnh và tiếp cận thực tế, đồng thời quy hoạch một tuyến đường vòng khép kín có giá trị thư giãn ?

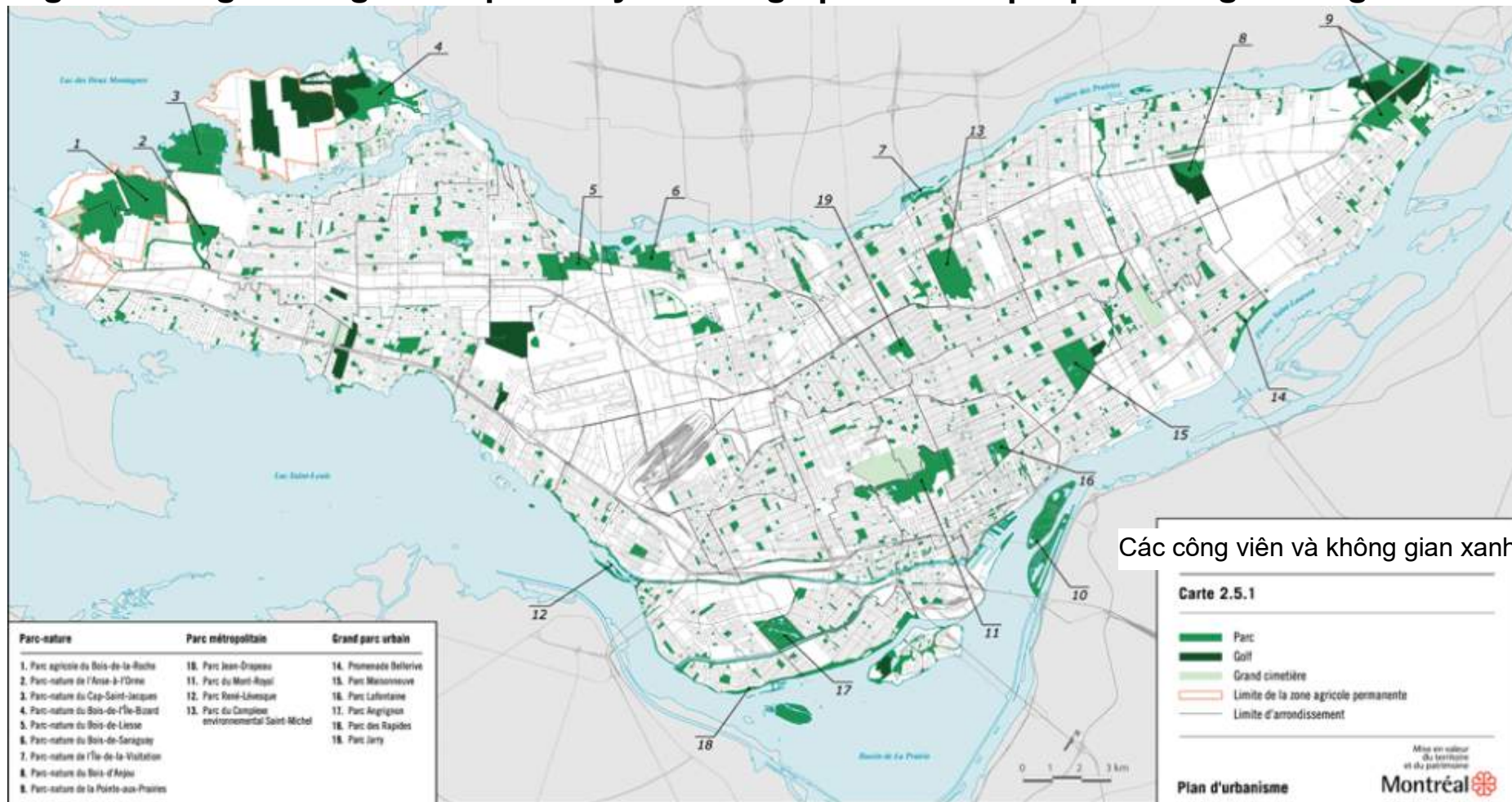

Các biện pháp

- Tạo thuận lợi cho việc bảo vệ và phát huy giá trị của các yếu tố di sản và cảnh quan có vai trò góp phần tạo nên nhiều đặc điểm khác nhau của tuyến đường vòng.
- Cải thiện hình ảnh chung của tuyến đường vòng.
- Hoàn thành cơ bản mạng đường cho xe đạp và tiếp tục nối ra các đảo.
- Nâng cao tối đa khả năng tiếp cận với các không gian mặt nước cả về mặt thực tế và theo kiểu vọng cảnh.
- Quy hoạch những đoạn bờ sông làm bãi tắm công cộng.

Gìn giữ và phát huy giá trị mạng không gian xanh của Montréal

900 công viên và hàng ngàn cây xanh trồng theo hàng thực sự đã tạo nên một mạng không gian xanh giữa lòng thành phố. Đây là những địa điểm thuận lợi để thư giãn và giải trí.

Các công viên và không gian xanh

Các biện pháp

- Giữ gìn và phát huy giá trị của các công viên và không gian xanh theo nghĩa rộng (kể cả những không gian xanh thuộc sở hữu tư nhân hoặc của chính quyền như nghĩa trang, sân golf, sân trường...)
- Thiết lập và áp dụng hiệu quả chính sách trồng cây.
- Đảm bảo phủ xanh các không gian sống thông qua một quy chế phù hợp và thiết lập các mô hình hợp tác.
- Quy định việc chặt hạ cây, đảm bảo trồng mới để duy trì ở mức tối đa lượng cây xanh và bảo vệ số cây xanh hiện có khi tiến hành các dự án xây dựng.
- Quy định chặt chẽ việc đảm bảo độ phong phú của các loài cây và lựa chọn từng loài tùy theo khả năng thích nghi với môi trường.
- Duy trì và quy hoạch các ngõ phố của Montréal như những không gian mở trồng nhiều cây xanh.

Gìn giữ và phát huy giá trị đặc điểm đồng quê và các hoạt động sản xuất nông nghiệp tại một số khu vực phía tây thành phố

2000 ha đất nông nghiệp còn lại là một tổng thể không gia vừa có các giá trị về kinh tế, nông nghiệp, giải trí và du lịch.

Các biện pháp

- **Giữ vững các ranh giới hiện tại của khu vực sản xuất nông nghiệp.**
- **Quy hoạch các khu vực liền kề được phép xây dựng để đảm bảo sự gắn bó hài hoà.**
- **Áp dụng một chính sách phù hợp khuyến khích phát huy giá trị của khu vực này về mọi mặt.**

Gìn giữ những nét đặc thù của mạng không gian đô thị Montréal

Những đường nét chủ đạo và các đặc điểm tự nhiên của địa bàn tạo thành bộ khung chính của mạng đường phố hiện tại.

Thành phố mong muốn gìn giữ những yếu tố cơ bản như các mạng lưới đường phố trực giao, các ngõ nhỏ và sự hài hoà của các công trình tương tự.

Những đường nét chủ đạo

Các biện pháp

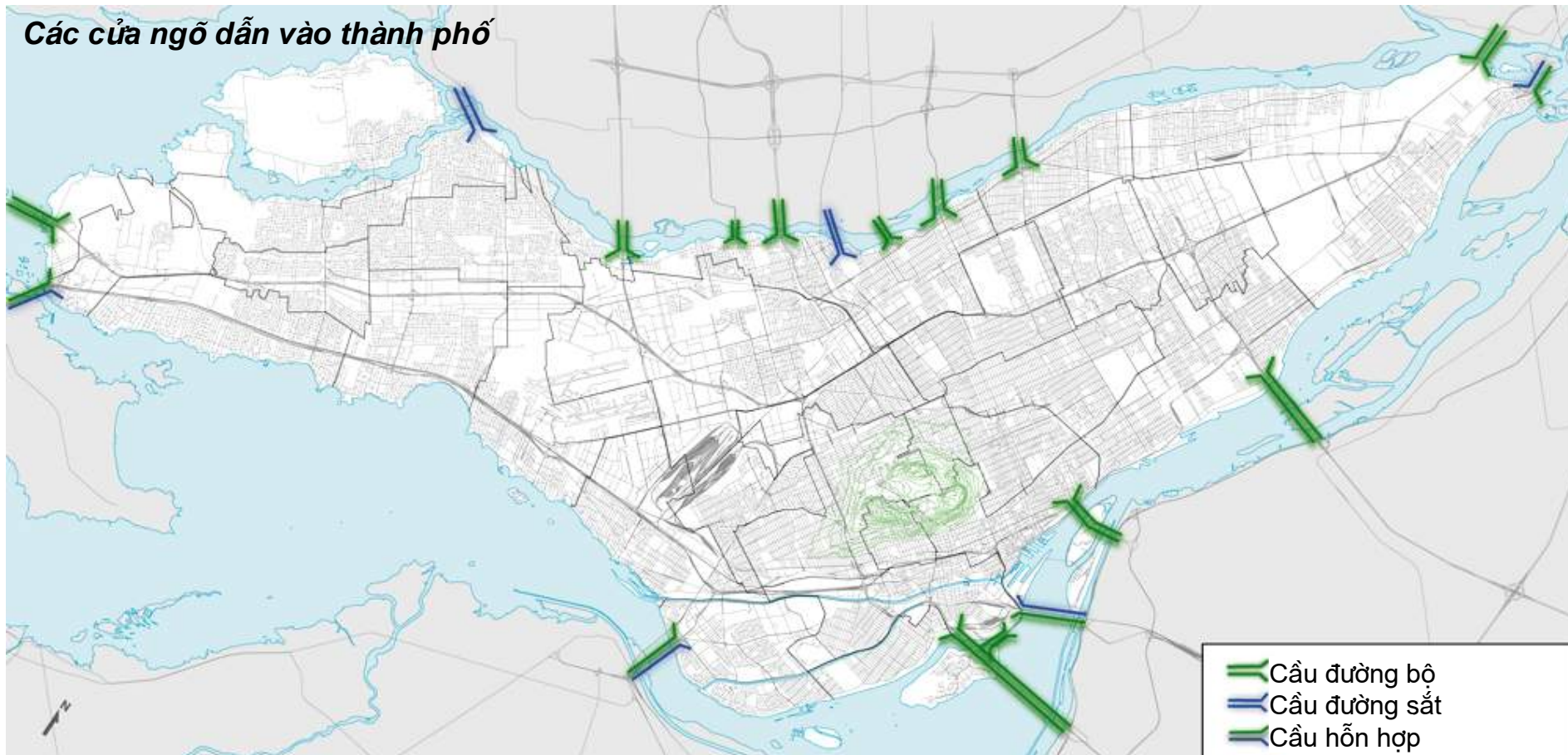
Các dự án xây dựng và quy hoạch của chính quyền hoặc tư nhân phải tôn trọng những nét đặc thù của cấu trúc không gian đô thị như :

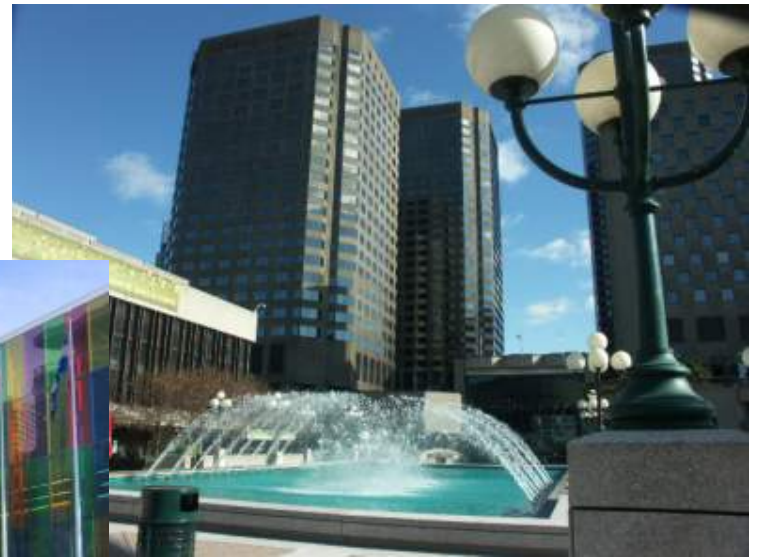
- hướng tuyến và cấu trúc của các đường phố,
- hình thái của các ô phố,
- và những đặc điểm của quần thể các công trình xây dựng.

Xác định rõ ràng các cửa ngõ dẫn vào Montréal

Quy hoạch một cách cẩn thận mọi cửa ngõ dẫn vào thành phố : 15 cầu đường bộ, 6 cầu đường sắt, sân bay, nhà ga.

Các biện pháp

Trong khuôn khổ các dự án của chính quyền và qua việc áp dụng các biện pháp kiểm tra mang tính pháp quy, cần chú trọng những yếu tố sau:

- chất lượng các công trình ven bờ
- phát huy giá trị các góc nhìn toàn cảnh từ trên các cây cầu
- kết hợp hài hoà các biển hiệu kinh doanh và các biển quảng cáo
- phát huy giá trị các không gian xanh và các khu vực ven bờ
- chiếu sáng tạo hình với các cây cầu và những công trình xây dựng khác
- lồng ghép hệ thống biển báo giao thông và các công trình hạ tầng đường bộ trong môi trường đô thị.

Phát huy giá trị cảnh quan ban đêm của Montréal

Nét đặc trưng của Montréal cũng dựa rất nhiều vào các hình thức chiếu sáng ban đêm: chiếu sáng thông dụng, chiếu sáng quảng cáo, chiếu sáng công trình hoặc tạo không gian đặc trưng.

Việc kết hợp tràn lan quá nhiều nguồn chiếu sáng khác nhau thực sự gây ra tình trạng ô nhiễm ánh sáng.

Việc sử dụng ánh sáng phải được quy hoạch và quản lý theo một khuôn khổ cho phép kết hợp mọi mối quan tâm về công năng, đảm bảo an ninh và yếu tố thẩm mỹ, đồng thời cũng phải thể hiện được bản sắc của Montréal.

Các biên pháp :

- Lập một sơ đồ quy hoạch chiếu sáng.
- Đảm bảo một khuôn khổ pháp quy về chiếu sáng ngoài trời.
- Ban hành một cuốn hướng dẫn chiếu sáng đô thị.

2

Tạo thuận lợi cho một nét kiến trúc có chất lượng cao và củng cố quần thể công trình xây dựng kết hợp hài hoà với đặc điểm của từng khu vực.

Tạo thuận lợi cho một nét kiến trúc có chất lượng cao và củng cố quần thể công trình xây dựng kết hợp hài hoà với đặc điểm của từng khu vực.

Thành phố mong muốn có được một di sản xây dựng có chất lượng kiến trúc mẫu mực.

Điều đó dựa trên :

- khả năng phản ánh văn hoá và nét đặc thù của thành phố
- mối quan tâm tìm kiếm tính ưu việt và khả năng sáng tạo (nhất là một triển vọng phát triển bền vững).

Chính quyền thành phố cố gắng đảm bảo sự đan xen hài hoà về mặt kiến trúc và đô thị của các dự án thương mại.

Sơ đồ quy hoạch đô thị dự kiến những nguyên tắc và phương tiện thực hiện nhằm củng cố các quần thể công trình xây dựng :

- đảm bảo tôn trọng sự đa dạng về kiến trúc và đô thị của từng quận
- hỗ trợ cho các định hướng liên quan tới bảo tồn di sản xây dựng.

Những nguyên tắc kể trên nhằm mục đích :

- Giữ gìn tính nhân văn của đô thị
- Giữ gìn những nét đặc thù của cấu trúc đô thị và các kiểu hình chủ đạo
- Đặc biệt chú trọng tới:
 - Xử lý những công trình có sự nổi trội (về chiều cao, tạo điểm mốc, tạo quang cảnh)
 - Các tuyến phố kinh doanh
 - Xử lý các nút giao thông
 - Khuyến khích phát triển một lối kiến trúc thân thiện với môi trường

Sử dụng những phương tiện gì ?

- Đưa ra ví dụ điển hình liên quan đến các công trình thuộc diện công sản và những dự án có lợi ích lớn nhờ những phương tiện và thẩm quyền thực tế.
- Quản lý xây dựng bằng những công cụ pháp quy phù hợp.

3

Phát huy giá trị của không gian công cộng

bằng những hình thức quy hoạch đồng bộ đối
với các tuyến phố và những nơi công cộng khác

Nâng cao chất lượng quy hoạch các không gian công cộng

Xuất phát từ nhận thức rằng không gian công cộng (cũng như kiến trúc) là cơ sở tạo dựng hình ảnh của đô thị và cũng là nơi tạo nên ấn tượng chung về Montréal, chính quyền thành phố luôn mong muốn nâng cao chất lượng của những không gian này.

Chất lượng của không gian công cộng dựa vào :

Khâu thiết kế

Lựa chọn vật liệu

Triển khai thi công

Duy trì các hạng mục quy hoạch.

Những không gian công cộng này phải đảm bảo :

Trở thành những địa điểm thuận lợi, an toàn và dễ chịu vào tất cả các mùa trong năm, nhất là đối với người đi bộ.

Khuyến khích phát triển các hoạt động ngoài trời nhằm để người dân thấy mùa đông trở nên dễ chịu hơn.

Các phương tiện thực hiện

- Áp dụng những công cụ quản lý chặt chẽ về quy hoạch (xây dựng các định hướng quy hoạch...)
- Tăng thêm các địa điểm công cộng cả về chất và lượng dựa trên một chương trình cụ thể
- Phối hợp các hoạt động của các cơ quan chức năng của thành phố, đặc biệt tại những khu vực rập giành giữa các quận
- Dự kiến đưa các tác phẩm nghệ thuật ra trưng bày tại những nơi công cộng
- Quy định chặt chẽ việc gắn biển quảng cáo để hạn chế những ảnh hưởng về mỹ quan
- Hỗ trợ lập và thực hiện một sơ đồ quy hoạch loại bỏ các đường dây và cột kỹ thuật (điện, cáp viễn thông, v.v...)

Quy hoạch các khu vực công cộng nhằm khuyến khích hình thức đi bộ

Do đi bộ là hình thức di chuyển rất có lợi cho sức khỏe của người dân và cũng có lợi cho thành phố nên Montréal đặc biệt chú trọng tới việc đảm bảo chất lượng của các tuyến đi bộ và không khí náo nhiệt của các địa điểm công cộng vào tất cả các mùa trong năm.

Thành phố mong muốn ưu tiên cải tạo đối với những nơi trước đây chỉ dành cho ô tô bởi đó là những nơi ít tạo được sự hấp dẫn và tiềm ẩn nhiều nguy hiểm đối với người đi bộ.

Các phương tiện thực hiện

- Thiết kế và quy hoạch các khu vực công cộng tuân thủ theo những nguyên tắc quy hoạch mà thành phố đã xác định.
- Nắn chỉnh một số đường phố và nút giao cắt bắt đầu từ việc soạn thảo một cuốn sách hướng dẫn.
- Thu hẹp bớt những tuyến đường quá rộng.
- Nghiên cứu các khả năng quy hoạch phố đi bộ đối với một số tuyến phố, dù theo hình thức tạm thời hoặc vĩnh viễn.

4

**Cải thiện sự lồng ghép
các công trình hạ tầng giao thông
quy mô lớn vào cảnh quan đô thị**

Cải thiện hình ảnh của các trục đường lớn ở Montréal

- Mạng lưới đường bộ và giao thông công cộng đóng một vai trò chủ đạo trong tổ chức không gian đô thị.
- Tuy nhiên, việc xây dựng mạng lưới này chưa tính hết được mọi tác động đối với chất lượng không gian sống và cảnh quan.

Các trục đường lớn chính là những tuyến hành lang phô bày sự phát triển kinh tế năng động của thành phố, do vậy rất cần phải lồng ghép những tuyến đường này vào cảnh quan đô thị và chú trọng tới việc xử lý các công trình hai bên đường.

Các phương tiện thực hiện

- **Đảm bảo quy hoạch đồng bộ các dự án hạ tầng**
- **Quản lý chặt các công trình xây dựng hai bên đường**
- **Quy định việc gắn biển hiệu và biển quảng cáo**
- **Gìn giữ và phát huy giá trị của các không gian xanh**

Cải thiện sự lồng ghép các công trình hạ tầng giao thông công cộng vào cảnh quan đô thị

- Giao thông công cộng đóng một vai trò chủ đạo trong thành phố xét cả dưới góc độ tiềm năng tạo sức hút và không khí sầm uất do các tuyến giao thông công cộng tạo ra.
- Mặt khác, thành phố chủ trương thực hiện đô thị hoá tạo thuận lợi cho việc sử dụng giao thông công cộng bằng cách tăng cường và đa dạng hoá các hoạt động trong đời sống đô thị ở những khu vực quanh các nhà ga và bến đỗ.

Các biện pháp :

Đảm bảo quy hoạch các dự án hạ tầng có tính đến tác động đối với môi trường đô thị.

Thiết kế và quy hoạch các khu vực công cộng quanh các bến đỗ tàu điện ngầm và nhà ga xe điện, bến xe buýt theo phương châm tuân thủ một số nguyên tắc cơ bản.

5

**Một di sản xây dựng, khảo cổ
và thiên nhiên được phát huy giá trị**

Những yếu tố thuộc về di sản:

Phản ánh lịch sử và văn hoá của Montréal

Góp phần tạo nên sự gắn bó của người dân với thành phố

Góp phần tạo sức hấp dẫn về du lịch của thành phố

Thu hút các dự án đầu tư về bất động sản

Di sản của Montréal xét theo nhiều góc độ bao gồm :

Di sản xây dựng, gồm cả công trình cổ và công trình mới

Di sản khảo cổ

Các công trình kỷ niệm

Di sản cảnh quan và thiên nhiên

Đảm bảo gìn giữ và phát huy giá trị của di sản xây dựng và khảo cổ

Sơ đồ quy hoạch đô thị đã xác định 7 khu vực di sản và một biện pháp bảo vệ đặc biệt.

Những khu vực này được áp dụng các biện pháp sau:

- Kiểm soát các dự án xây dựng, cải tạo mới hoặc quy hoạch bên ngoài các công trình để lồng ghép các công trình đó một cách hài hoà nhất vào cảnh quan xung quanh (đồng thời vẫn tôn trọng nét đặc thù của quần thể các công trình xây dựng của mỗi quận).
- Đồng thời khuyến khích tính sáng tạo và đổi mới về mặt kiến trúc chứ không rập khuôn theo phong cách của những công trình hiện có.

Các biện pháp :

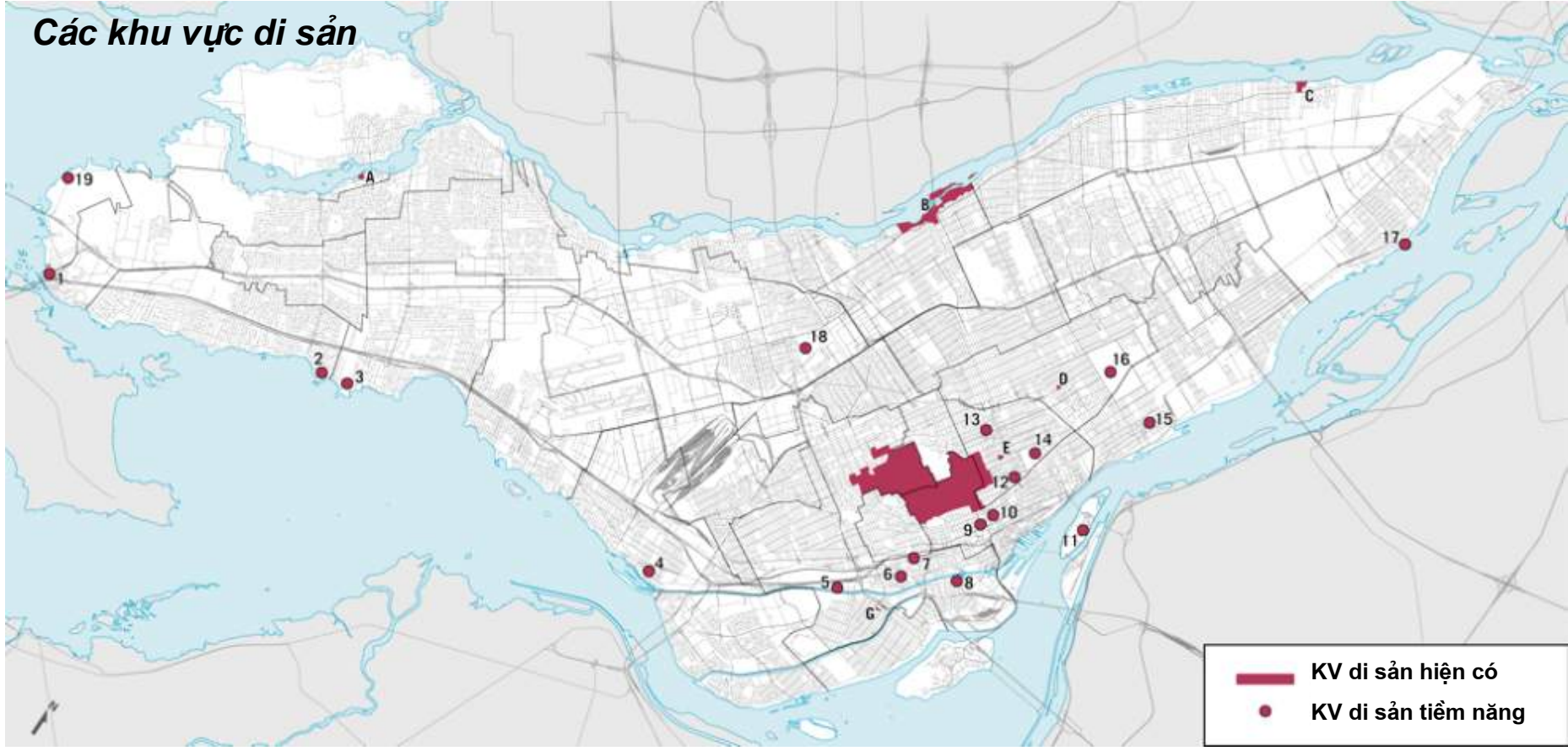
Tiếp tục xác định những khu vực di sản mới, đặc biệt tính đến cả di sản công nghiệp.

Bảo vệ những khu vực này dựa trên quy chế đề cao những điều kiện lựa chọn vị trí và đan xen hài hoà về mặt kiến trúc.

Tạo thuận lợi tuyên truyền cho người dân về lợi ích của các di sản.

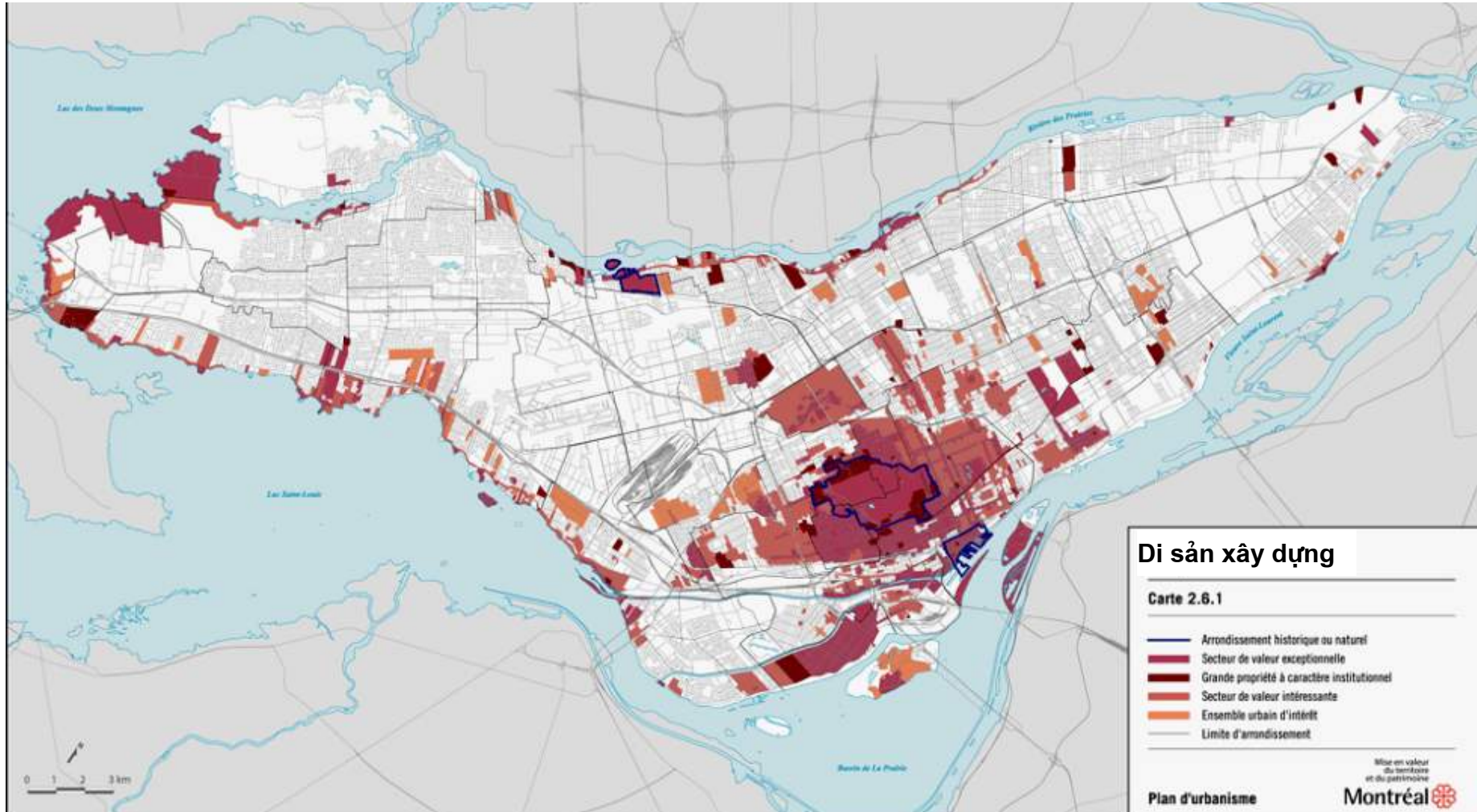
Thực hiện quy hoạch chi tiết đối với đồi Mont Royal.

Các khu vực di sản

Bảo vệ các công trình có giá trị di sản

Sơ đồ quy hoạch đô thị xác định các công trình có giá trị di sản và kiến trúc cần được gìn giữ

Các phương tiện thực hiện

- Mỗi quận áp dụng một quy chế về phá dỡ công trình
- Đảm bảo gìn giữ và phát huy giá trị những công trình có giá trị di sản thuộc sở hữu của thành phố
- Thông qua các công cụ pháp quy đảm bảo gìn giữ những công trình đã được đưa vào danh mục di sản
- Thông qua quy hoạch sử dụng đất để khẳng định giá trị của những công trình lớn của các cơ quan hành chính và những công trình tôn giáo có giá trị di sản sau khi phân tích khả năng cải tạo và thay đổi của những công trình đó có sự phối hợp với các cơ quan hành chính có liên quan hoặc các cộng đồng tôn giáo.

Di sản công nghiệp

Bảo vệ và phát huy giá trị di sản khảo cổ

- 191 địa điểm đã được thống kê thuộc diện di chỉ khảo cổ của vùng Québec.
- Thành phố mong muốn khẳng định yêu cầu bảo vệ các địa điểm này và dự kiến một chương trình tuyên truyền cho các cơ quan công quyền cũng như cho người dân.

Các phương tiện thực hiện

- Áp dụng các biện pháp cần thiết để xem xét tiềm năng khảo cổ và trong trường hợp cần thiết phải bảo vệ các di tích khi tiến hành khai quật.
- Đối với những khu vực đã được thống kê phải thông báo cho các cơ quan có trách nhiệm về những công việc khai quật cần thiết khi phát lộ các di tích khảo cổ và những biện pháp cần thực hiện trong trường hợp tìm được các hiện vật khảo cổ
- Khuyến khích nghiên cứu các di tích quan trọng khi lập và triển khai thực hiện các dự án xây dựng hoặc quy hoạch đô thị.

Duy trì và tiếp nhận mọi nỗ lực tuyên truyền và phát huy giá trị của di sản

- Thành phố chủ trương duy trì và đánh giá cao mọi nỗ lực phát huy giá trị của các di sản ở Montréal và tuyên truyền cho người dân.

Những ví dụ về các biện pháp hiện hành :

Về mặt tuyên truyền

- Những sự kiện gây chú ý trên các phương tiện thông tin đại chúng như Chương trình di sản kiến trúc của Montréal
- Lập trang web về di sản của Montréal
- củng cố tour du lịch khám phá các địa điểm khảo cổ của Montréal
- Biên soạn và phát hành các cuốn hướng dẫn kỹ thuật, tổ chức các hội thảo tham vấn...
- Phát huy giá trị di sản trong khuôn khổ Sơ đồ quy hoạch chiếu sáng Montréal

Gìn giữ và phát huy giá trị của di sản thiên nhiên bằng cách tạo thuận lợi lồng ghép những di sản đó vào quá trình phát triển đô thị

Di sản thiên nhiên và các giá trị cảnh quan đi kèm được coi như những yếu tố quyết định đối với chất lượng môi trường và cảnh quan đô thị.

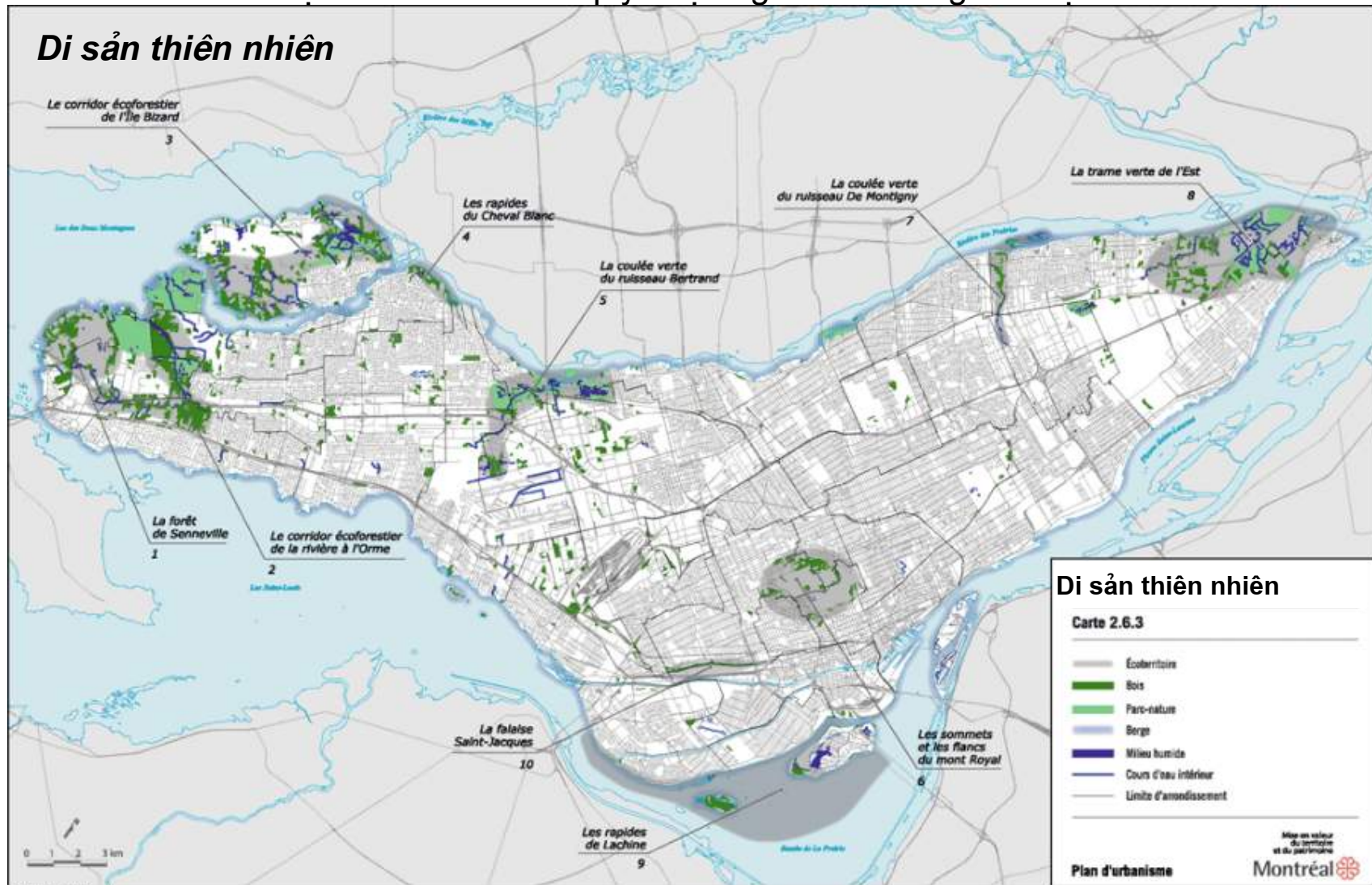
Giá trị của di sản này càng trở nên quan trọng hơn đối với một thành phố có mức độ đô thị hoá mạnh.

Những môi trường tự nhiên đó cũng góp phần duy trì đa dạng sinh học.

Thành phố cũng chủ trương dành sự quan tâm đặc biệt tới việc quản lý tốt việc tiêu thoát nước bề mặt và duy trì chế độ dòng chảy của các con sông.

Như vậy, sơ đồ quy hoạch đô thị có tính đến 10 khu vực sinh thái cũng như các mục tiêu bảo tồn và quy hoạch gắn với những khu vực đó.

Septembre 2005

Trong số những môi trường tự nhiên này (rừng, sông ngòi, hai bên bờ sông, các đầm nước...) có một số khu vực đã được bảo vệ và phát huy giá trị trong mạng lưới các công viên tự nhiên của Montréal.

Các công viên tự nhiên

Những ví dụ về các phương tiện thực hiện

- Thông qua những công cụ pháp quy phù hợp, tạo thuận lợi cho việc bảo vệ và phát huy giá trị của các môi trường tự nhiên, đặc biệt là những địa điểm nằm trong các khu vực sinh thái.
- Quy hoạch các tuyến hành lang sinh thái và giải trí dựa trên những môi trường tự nhiên sẵn có.
- Quy hoạch các khu vực hai bên bờ sông tạo giá trị sinh thái.
- Tiếp tục duy trì những nỗ lực cải tạo các bờ sông thành những không gian tự nhiên để giảm bớt tình trạng xói mòn và góp phần làm sạch nước mưa trong quá trình chảy tràn trên bề mặt.
- Duy trì chế độ dòng chảy của các sông ngòi trong thành phố bằng cách kiểm soát các dự án phát triển theo hướng:
 - Quy hoạch các hồ điều hoà
 - Hạn chế các bề mặt không có khả năng thấm thấu
 - Tránh các hình thức làm đường ống dẫn và khu trú các sông ngòi trong thành phố.